

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: **SSR Grzegorz Król**

Protokolant: **st. sekr. sąd. Iwona Wójcik**

przy udziale przedstawiciela Urzędu Skarbowego w N.: Marka Pasonia

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2019 r. sprawy o wykroczenie

K. P. s. J. i M.

ur. (...) w N.

obwinionego o to, że:

w N. prowadząc działalność gospodarczą:

I. jako podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych podatku należnego za 2015 rok dla którego termin płatności przypadł 2 maja 2016 roku w sposób uporczywy nie wpłacał w terminie na rachunek organu podatkowego – Naczelnika Urzędu Skarbowego w N., a łączna kwota niewpłaconego w terminie podatku wyniosła 1 479,00 zł, czym naruszył obowiązek określony w art. 45 ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst. Jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 200 ze zm.)

tj. o wykroczenie z art. 57 § 1 kks

2. w okresie od 27 lipca 2015 roku do 26 października 2015 roku działając w krótkich odstępach czasu w wykonywaniu tego samego zamiaru, jako podatnik podatku od towarów i usług należnego podatku za miesiąc czerwiec, lipiec i wrzesień 2015 roku w sposób uporczywy nie wpłacał w terminie 25 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstało zobowiązanie podatkowe, na rachunek organu podatkowego – Naczelnika Urzędu Skarbowego w N., a łączna kwota niewpłaconego w terminie podatku wyniosła 1 857,00 zł, czym naruszył obowiązek określony w art. 103 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst. Jedn.: Dz. U. z 2011 r., Nr 177 poz. 1054 ze zm.)

tj. o wykroczenie z art. 57 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks

III. w okresie od 20 lipca 2015 roku do 20 listopada 2015 roku działając w krótkich odstępach czasu w wykonywaniu tego samego zamiaru, jako podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych, pobranego podatku z tytułu dokonywanych w miesiącach czerwiec i październik 2015 roku wypłat należności, nie wpłacał w terminie 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstało zobowiązanie podatkowe, na rachunek organu podatkowego – Naczelnika Urzędu Skarbowego w N., a łączna kwota niewpłaconego w terminie podatku wyniosła 541,00 zł, czym naruszył obowiązek określony w art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst. Jedn.: Dz. U. z 2012 r., poz. 361 ze zm.)

tj. o wykroczenie z art. 77 § 3 kks w zw. z art. 77 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks

I. uznaje oskarżonego **K. P.** za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt I stanowiącego wykroczenie z art. 57 § 1 kks i za to na mocy powołanego przepisu ustawy i przy zastosowaniu art. 19 § 1 pkt 2 i § 2 kks odstępuje od wymierzenia kary,

II. na mocy art. 113 § 1 kks w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 kpk umarza postępowanie w zakresie czynów zarzucanych oskarżonemu w pkt II i III wobec upływu okresu przedawnienia,

III. na zasadzie art. 624 § 1 kpk zwalnia oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sadowych,

IV. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz r. p. A. G. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych i 23% VAT w kwocie 82,80 (osiemdziesiąt dwa 80/100) złotych tytułem kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu.

Sygn. akt II W 710/18

UZASADNIENIE

wyroku dnia 26 kwietnia 2019 roku

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uzasadnia przypisanie oskarżonemu K. P. czynu polegającego na tym, że w N. prowadząc działalność gospodarczą, jako podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych podatku należnego za 2015 rok dla którego termin płatności przypadł 2 maja 2016 roku w sposób uporczywy nie wpłacał w terminie na rachunek organu podatkowego – Naczelnika Urzędu Skarbowego w N., a łączna kwota niewpłaconego w terminie podatku wyniosła 1 479,00 zł, czym naruszył obowiązek określony w art. 45 ust. 4 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst. Jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 200 ze zm.) - tj. wykroczenia skarbowego określonego w art. 57 § 1 kks.

W realiach sprawy w związku z tym, iż postępowanie toczyło się w trybie w stosunku do nieobecnych Sąd nie miał możliwości poznać wersji oskarżonego odnośnie przyczyn braku uregulowania należności podatkowych. W tej sytuacji musiał opierać się na zgromadzonych w sprawie dokumentach. W ocenie Sądu K. P. zachowaniem swoim wyczerpał znamiona wykroczenia skarbowego z art. 57 § 1 kks. Jego zachowanie cechowała bowiem uporczywość rozumiana jako zawinione – świadome – nie uregulowanie należności podatkowej za 2015 r. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie sygn. I KZP 11/13 (publ. OSNKW 2014/1/3, LEX nr 1394031) stwierdził, że na zaistnienie znamienia uporczywego niewpłacania podatku w terminie, może wskazywać nie tylko cykliczność zachowań podatnika, lecz także jednorazowe, ale długotrwałe zaniechanie przez niego uregulowania podatku płaconego jednorazowo, mającego miejsce już po terminie jego płatności, pod warunkiem jednak, że zachowanie to wskazuje, że zamiarem podatnika już w momencie upływu terminu do uiszczenia podatku było jego uporczywe nie wpłacenie. Nieodpartym argumentem przemawiającym za przyjęciem powyższej tezy jest to, iż omawiany przepis penalizuje przecież nie tyle uporczywe zaniechanie wpłacania w terminie „podatków”, co wskazywać mogłoby, że dotyczy wyłącznie zapłaty należności podatkowych o charakterze powtarzalnym, lecz „podatku” w znaczeniu ogólnym, a więc każdego zobowiązania publicznoprawnego o charakterze daniowym bez żadnych wyłączeń, a zatem także przybierającego formę świadczenia o charakterze jednorazowym (tak T. Grzegorzcyk, Komentarz wyd. IV, LEX 2009). Wskazuje to, że ustawodawca nie wyeliminował z kręgu podmiotów odpowiedzialnych za czyn określony w art. 57 § 1 kks tych, którzy zaniechali zapłaty jednego tylko lub dwóch podatków w terminie, zaś stawiając wymóg, aby zaniechanie to miało charakter uporczywy dopuścił możliwość jego oceny już po upływie terminu do jego zapłaty. Mając powyższe na uwadze, w sprawie będącej przedmiotem niniejszego postępowania oceniając przez pryzmat dalszego zachowania oskarżonego - Sąd ocenił, że podatnika cechowała uporczywość. Jest to tym bardziej uzasadnione, że K. P. przez kilka lat nie podjął żadnych kroków mających na celu odroczenie płatności ze względu na chociażby trudną sytuację finansową, a taką możliwość prawo podatkowe przewiduje. Otóż, na wniosek zainteresowanego, złożony z odpowiednim wyprzedzeniem, odraczanie płatności i rozkładanie na raty należności podatkowych, w tym i zaległości podatkowych jest możliwy - gdy ważny interes podatnika za tym przemawia (art. 48 ustawy - Ordynacja podatkowa z 1997 r.). Tym samym podatnik, nie mogąc uregulować w terminie podatku, ma

prawne instrumenty dla zmiany terminu jego płatności. Jeżeli uzyska on odroczenie płatności lub rozłożenie podatku na raty, to reguluje go w nowym, ustalonym przez organ podatkowy, terminie.

Obowiązek uiszczania należności publicznoprawnych ma charakter co do zasady bezwzględny. W uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2003 r., sygn. I KZP 2/03, OSNKW 2003/5-6/57 stwierdzono: „podatnik nie może przerzucać na Skarb Państwa i pozostałych, regulujących terminowo podatki podatników, swoich niepowodzeń gospodarczych, i nie płacić w terminie swych zobowiązań podatkowych, tłumacząc się brakiem środków finansowych na wymagane podatki“. Oskarżony prowadząc działalność gospodarczą ma obowiązek zabezpieczyć środki na zapłacenie podatku z zarobionych pieniędzy (jeżeli nic by nie zarobił, to nie powstałby przecież obowiązek podatkowy z tytułu podatku dochodowego, a także z tytułu VAT). Należy podkreślić, że nie ma tu podstawowego znaczenia kondycja finansowa oskarżonego, to czy posiadał środki finansowe na zapłatę podatków oraz powody nieopłacenia należnych podatków w ustawowych terminach. W tym miejscu warto przywołać uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2003 r., sygn. I KZP 2/03, OSNKW 2003/5-6/57, gdzie trafnie zauważono, że „nie można do rozliczeń podatnika z fiskusem stosować takich samych reguł, jak do rozliczeń cywilnoprawnych, których naruszenie stanowi przestępstwo (np. do uporeczywego uchylania się od płacenia alimentów). Podatnik nie może przerzucać na Skarb Państwa i pozostałych, regulujących terminowo podatki podatników, swoich niepowodzeń gospodarczych, i nie płacić w terminie swych zobowiązań podatkowych, tłumacząc się brakiem środków finansowych na wymagane podatki.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona wskazane w art. 57 § 1 kks i dopuścił się tym samym popełnienia zarzuconego mu wykroczenia skarbowego. Od strony podmiotowej czyn oskarżonego charakteryzuje wina umyślna. Oskarżony będąc osobą dorosłą, prowadzącą działalność gospodarczą, zdawał sobie sprawę z ciężących na nim obowiązków podatkowych, jak również rozumiał istotę podatku od towaru i usług, z którym spotkać się musiał każdy przedsiębiorca działający na terenie kraju.

Ustawodawca w przepisach kodeksu karnego skarbowego wprowadził różne instytucje prawne zachęcające zobowiązanych do zadośćuczynienia tejże powinności. Takim przykładem jest możliwość zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary lub odstąpienia od wymierzenia kary wobec płatnika lub inkasenta, który pobranego podatku nie wpłaca w terminie na rzecz właściwego organu. W świetle bowiem art. 19 kks. Sąd może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli zachodzą warunki jego orzeczenia i cele kary zostaną przez ten środek spełnione, w szczególności w wypadkach przewidzianych w kodeksie. Pkt 2 wskazanego powyżej artykułu przewiduje, że Sąd może odstąpić od wymierzenia kary za wykroczenia skarbowe - w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, biorąc pod uwagę charakter i okoliczności popełnienia wykroczenia skarbowego, właściwości i warunki osobiste sprawcy oraz jego zachowanie się po popełnieniu tego wykroczenia. Natomiast zgodnie z art. 19 § 2 kks jeżeli w związku z przestępstwem skarbowym lub wykroczeniem skarbowym nastąpiło uszczuplenie należności publicznoprawnej, Sąd może odstąpić od wymierzenia kary lub środka karnego wymienionego w art. 22 § 2 pkt 2-6 lub w art. 47 § 2 pkt 2 i 3 tylko wtedy, gdy ta wymagalna należność została w całości uiszczona przed wydaniem wyroku.

Sąd doszedł do przekonania, że in concreto stopień społecznej szkodliwości tego czynu jest wyższy aniżeli nieznaczny, ale ocenić go należy za taki, przy uwzględnieniu wszystkich wyznaczników wpływających na ocenę jego szkodliwości. Co prawda, okres w którym stan opóźnienia w zapłacie był utrzymywany nie był krótki, ale nie sposób pominąć istotnej okoliczności, że przed wydaniem orzeczenia w niniejszej sprawie oskarżony w pełni uczynił zadość powinności ciężącej na nim względem fiskusa, dając jednoznacznie wyraz temu, że ciężącego na nim obowiązku nie bagatelizuje (k. 53-54). Także wielkość nie wpłaconych w terminie na podatek zaliczek, wynosząca kwotę łącznie 1 479,00 zł, nie daje podstaw do oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu jako znaczny. W tym miejscu na uwagę zasługuje również fakt, że oskarżony nie był dotychczas karany, a co za tym idzie - zachowanie jego miało więc charakter incydentalny.

Zważywszy na powyższe, zdaniem Sądu czyn przestępczy oskarżonego cechuje średni ładunek społecznej szkodliwości, co w tym wypadku także uprawniało do odstąpienia od jego ukarania. W przedmiotowej sprawie występuje, bowiem cały szereg okoliczności łagodzących świadczących, iż całe przestępcze zdarzenie było marginalnym w

dotychczasowym życiu oskarżonego. To prowadzi do konstatacji, iż jakkolwiek kara byłaby dla niego rażąco surową, a przy tym zupełnie niecelowa.

Idąc dalej, oskarżonemu K. P. w pkt II aktu oskarżenia zarzucono popełnienie w okresie od 27 lipca 2015 r. do 26 października 2015 r. czynu zakwalifikowanego z art. 57 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks, natomiast w pkt III zarzucono popełnienie w okresie od 20 lipca 2015 r. do 20 listopada 2015 r. czynu zakwalifikowanego z art. 77 § 3 kks w zw. z art. 77 § 1 kks w zw. z art. 6 § 2 kks.

Powyższe czyny są zagrożone karą grzywny. Zgodnie z art. 51 kks karalność wykroczenia skarbowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok. Postępowanie karne wszczęto przeciwko oskarżonemu w dniu 31 października 2016 r. (k. 6). Zatem, postępowanie odnośnie zarzutu opisanego w pkt. II aktu oskarżenia wszczęto po upływie roku od jego popełnienia, a o za tym idzie – nastąpiło jego przedawnienie. Odnośnie natomiast zarzutu postawionego K. P. w pkt III aktu oskarżenia Sąd mając na uwadze treść art. 51 § 2 kks, który co prawda przewiduje przedłużenie terminu przedawnienia karalności przestępstwa: "jeżeli w okresie przewidzianym powyżej wszczęto postępowanie przeciwko sprawcy, karalność popełnionego przez niego wykroczenia skarbowego ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu"- doszedł do przekonania, że również w tym przypadku nastąpiło jego przedawnienie. Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 113§ 1 kks i art. 17§ 1 pkt 6 kpk – Sąd umorzył postępowanie w zakresie czynów zarzuconych oskarżonemu w pkt II i III wobec upływu okresu przedawnienia.

Na zasadzie art. 624 § 1 kpk Sąd zwolnił oskarżonego w całości od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz r. p. A. G. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych i 23% VAT w kwocie 82,80 (osiemdziesiąt dwa 80/100) złotych tytułem kosztów obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu.